

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι:

Το φετινό Εαρινό Συμβούλιο Κορυφής διεξάγεται εν μέσω αυξανόμενων διεθνών εντάσεων και κινδύνων. Οι οικονομίες σε όλο τον κόσμο εξακολουθούν να εμφανίζουν σημάδια πίεσης. Παρατηρείται στασιμότητα σε ότι αφορά τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, ενώ η ανεργία αυξάνεται. Λογιστικά σκάνδαλα και εταιρική κακοδιαχείριση έχουν κλονίσει την εμπιστοσύνη των πολιτών μας στη διαφάνεια και τη δικαιοσύνη του ρυθμιζόμενου εταιρικού καπιταλισμού των δημοκρατιών μας. Έτσι, η πτώση των χρηματιστηριακών αγορών παγκοσμίως, που ξεκίνησε το 2000, συνεχίζεται ανεμπόδιστη έως σήμερα, πυροδοτώντας την ανασφάλεια και τον φόβο των εργαζομένων τόσο για τη σταθερότητα της εργασίας τους όσο και για τη γενικότερη οικονομική τους ευημερία.

Η προοπτική ενός πολέμου στο Ιράκ επιδεινώνει το οικονομικό κλίμα. Η τιμή του πετρελαίου παρουσίασε ήδη πριν από τον πόλεμο σημαντική αύξηση, από τα 25 περίπου δολάρια το βαρέλι στα 35 περίπου. Άπαντες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αλλού στον κόσμο ασχολούνται με την κατάρτιση πιθανών πολεμικών σεναρίων και των επιπτώσεών τους στην επιχειρηματική και καταναλωτική εμπιστοσύνη, στο παγκόσμιο εμπόριο, στον τουρισμό, στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη και τον πληθωρισμό, στη σταθερότητα της διεθνούς πολιτικής σκηνής. Όλοι προσπαθούμε να αποφύγουμε τα χειρότερα. Όλοι επιζητούμε τρόπους προστασίας των οικονομιών μας από τις αρνητικές επιπτώσεις ενός πολέμου.

Με φόνο τους κινδύνους παγκοσμίως και τις τρέχουσες οικονομικές αβεβαιότητες, η Ελληνική Προεδρία εργάζεται σκληρά για να επιτύχει απτά αποτελέσματα. Αποτελέσματα που θα ενισχύσουν το κοινωνικό πρόσωπο της Ευρώπης. Δεν πρέπει να αποκλίνουμε από τον κύριο στόχο μας, την διασφάλιση της επιτυχίας της Διαδικασίας της Λισσαβόνας. Η επιτυχία της Διαδικασίας της Λισσαβόνας είναι η καλύτερη απάντηση σε τρέχουσες αλλά και πιθανές μελλοντικές δυσχέρειες στο παγκόσμιο πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον.

Πρώτα και πάνω από όλα, οφείλουμε να πείσουμε τους Ευρωπαίους πολίτες, με πράξεις και όχι μόνο με λόγια, ότι αντιμετωπίζουμε τις αυξανόμενες ανησυχίες τους για την απασχόληση, επεκτείνοντας τις ευκαιρίες για απασχόληση σε όλους, αδιακρίτως φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας, ηλικίας ή ειδικών αναγκών. Οφείλουμε να τους πείσουμε για την προσήλωσή μας στο στόχο της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, δηλαδή, ενός συνδυασμού πολιτικών που ενοποιεί και ολοκληρώνει τις οικονομικές, κοινωνικές και οικολογικές διαστάσεις της ανάπτυξης.

Δεύτερον, η ενδυνάμωση της εσωτερικής αγοράς είναι ουσιώδης για την διατήρηση υψηλών ρυθμών αύξησης της παραγωγικότητας και για την υγιή και εύρωστη οικονομική ανάπτυξη. Η εμπειρία των τελευταίων 10 χρόνων στην Ένωση δείχνει ότι η δημιουργία μιας αποτελεσματικής εσωτερικής αγοράς συντελεί στην βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης, στη δημιουργία υψηλής ποιότητας κοινωνικών υπηρεσιών και βελτιωμένων υπηρεσιών γενικού ενδιαφέροντος. Παρόμοια θετικά αποτελέσματα έχει και η μεγαλύτερη ενοποίηση αλλά και η επέκταση της διασύνδεσης των δικτύων μας. Όπως, επίσης, και η καλύτερη εκμετάλλευση των τεράστιων δυνατοτήτων μας στο χώρο της καινοτομίας και την επιχειρηματικότητας. Είναι αναγκαίο να προχωρήσουμε σε όλα αυτά τα μέτωπα. Η πρόσφατη συμφωνία μας αναφορικά με το κοινό Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας αποτελεί καλό παράδειγμα για το πώς θα πρέπει να συνεχίσουμε.

Τέλος, είναι σημαντικό να δεσμευθούμε εκ νέου στην επίτευξη ενός υψηλού επιπέδου κοινωνικής προστασίας και εκπαίδευσης, κοινωνικού διαλόγου και κοινωνικής δικαιοσύνης. Αυτά αποτελούν άλλωστε την πεμπτουςία του Ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου.

Κεντρικό θέμα του φετινού Εαρινού Συμβουλίου αποτελεί η αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση (ΕΣΑ) σε μια διευρυμένη Ευρώπη. Αυτή η αναθεώρηση, 5 χρόνια μετά την αρχική θέσπιση της ΕΣΑ, δεν πρέπει να ερμηνευθεί ως απόδειξη αποτυχίας ή καθυστέρησης της πολιτικής μας. Με την υπάρχουσα διαδικασία της ΕΣΑ, καταφέραμε να

δημιουργούμε θέσεις εργασίας με τους υψηλότερους ρυθμούς των τελευταίων δεκαετιών.

Η αναθεώρηση της στρατηγικής για την απασχόληση μας επιτρέπει να προβούμε στις απαραίτητες ρυθμίσεις μιας διαδικασίας που λειτουργεί πλέον σε ένα σημαντικά διαφοροποιημένο περιβάλλον: Αυτό ενός κοινού νομίσματος, του ευρώ, σε μία Ένωση των 15 Κρατών – Μελών σήμερα, που πολύ σύντομα θα γίνουν 25. Η αναθεωρημένη αυτή διαδικασία δίνει έμφαση στην επίτευξη αποτελεσμάτων, όχι στη διασφάλιση διαδικασιών. Επικεντρώνεται σε μεσοπρόθεσμους στόχους, η πρόοδος των οποίων μπορεί ενδιάμεσα να αποτιμηθεί ώστε τελικά να επιτύχουμε τη δημιουργία:

- αγορών εργασίας που προωθούν την κοινωνική ενσωμάτωση, διασφαλίζοντας την ποιότητα και την παραγωγικότητα της εργασίας,
- αγορών που θα παρέχουν εργασία σε όποιον άντρα ή γυναίκα το επιθυμεί.

Ένα ακόμα ζήτημα κεντρικής σημασίας του Εαρινού Συμβουλίου είναι η προσπάθεια που καταβάλλουμε για να βελτιώσουμε το επίπεδο της κοινωνικής προστασίας των πολιτών μας, αντιμετωπίζοντας θέματα, όπως το μέλλον των συνταξιοδοτικών συστημάτων υπό το πρίσμα της γήρανσης των πληθυσμών μας καθώς και της ανάγκης για μακροχρόνια φροντίδα των ηλικιωμένων. Σήμερα, η κοινωνική προστασία αναγνωρίζεται ως αναπτυξιακός παράγων μαζί με την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα.

Η Ευρώπη γηράσκει. Την ίδια στιγμή, αντιμετωπίζει ένα έντονο μεταναστευτικό ρεύμα. Το φαινόμενο αυτό δεν μπορεί να ειπωθεί απλά ως ένα ζήτημα κατάλληλου ελέγχου των συνόρων. Πρόκειται για ένα κοινωνικό ζήτημα. Για ένα οικονομικό ζήτημα. Για ένα πολιτικό ζήτημα. Για ένα ζήτημα σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πρόκειται τέλος για ένα ζήτημα στο οποίο δεν μπορούμε να αδιαφορούμε. Εμείς οι Ευρωπαίοι Σοσιαλιστές έχουμε την υποχρέωση να επινοήσουμε ευφάνταστες λύσεις. Οι μετανάστες ήρθαν στην Ευρώπη για να μείνουν. Το Εαρινό Συμβούλιο οφείλει να λάβει μία απόφαση, σηματοδοτώντας έτσι την πρόθεσή μας για συστηματική αλλά και συνολική αντιμετώπιση του ζητήματος της μετανάστευσης.

Η συνεχιζόμενη διαδικασία της μεταρρύθμισης των εργασιακών αγορών ΔΕΝ αποτελεί μια προσπάθεια απορύθμισης των εργασιακών σχέσεων, μέσω της επιδίωξης της αποκαλούμενης ευέλικτης, αμερικανικού τύπου, αγοράς εργασίας. Σε μία τέτοιας μορφής αγορά, το φαινόμενο της μαζικής απώλειας θέσεων εργασίας συνυπάρχει με αυτό της οικονομικής ύφεσης. Μία τέτοιου είδους ευελιξία, όμως, δεν μπορεί να θεωρηθεί θεραπεία στις διακυμάνσεις του οικονομικού κύκλου!

Αυτό που επιδιώκουμε είναι η ευελιξία προσαρμογής σε απρόβλεπτες καταστάσεις, στα πλαίσια ενός δυναμικού και συνεχώς μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος. Αυτού του είδους η ευελιξία αποκαλείται **προσαρμοστικότητα**. Συνδέεται στενά με την ποιότητα της εργασίας και επιτυγχάνεται μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της δια βίου μάθησης και της επανακατάρτισης, όπως επίσης και μέσω του επανασχεδιασμού των συστημάτων απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας.

Η προσπάθεια βελτιστοποίησης παράλληλων υφιστάμενων διαδικασιών είναι, επίσης, στη ατζέντα του Εαρινού Συμβουλίου. Και αυτό επειδή βελτιώνει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών, εκμεταλλευόμενη τις πιθανές συνέργιές τους. Ο συγχρονισμός βασικών οικονομικών πολιτικών με τις πολιτικές για την απασχόληση, καθώς και η επέκταση του ορίζοντα εφαρμογής τους από το ένα έτος στα τρία χρόνια, αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες. Όπως, επίσης, και ο καλύτερος συνδυασμός της ανοικτής διαδικασίας συντονισμού για τις συντάξεις με την στρατηγική για την κοινωνική ενσωμάτωση.

Η κοινωνική ενσωμάτωση είναι, επίσης, στο επίκεντρο των συζητήσεων στο Εαρινό Συμβούλιο. Είναι απαραίτητο να συμφωνήσουμε στις στρατηγικές, οι οποίες από κοινού στοχεύουν σε τρεις θεμελιώδεις στόχους, πιο συγκεκριμένα,

- στην επάρκεια,
- στη βιωσιμότητα και

- στη προσαρμοστικότητα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες

Πρέπει επομένως να συμφωνήσουμε σε φιλόδοξους, αλλά ρεαλιστικούς, στόχους, βάσει των οποίων θα αξιολογείται η επιτευχθείσα πρόοδος και θα επισημαίνονται τα όποια προβλήματα. Απαιτείται η κινητοποίηση όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, ιδίως των ανθρώπων που ζουν στη φτώχεια και βρίσκονται στο επίκεντρο των πολιτικών αυτών.

Η δέσμευση των Ευρωπαίων κοινωνικών εταίρων σε ένα εκτεταμένο κοινωνικό διάλογο διευκολύνεται σε μεγάλο βαθμό από την επισημοποίηση του θεσμού της Τριμερούς Κοινωνικής Συνόδου για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση. Η Τριμερής Σύνοδος θα πρέπει να λειτουργήσει ως κορύφωση μιας παραγωγικής ανταλλαγής απόψεων μεταξύ του Συμβουλίου, της Επιτροπής και των κοινωνικών εταίρων.

Η διαδικασία της Λισσαβόνας ακολουθεί μια ανοικτή μέθοδο συντονισμού, η επιτυχία της οποίας βασίζεται στην αρχή της επικουρικότητας. Η Ε.Ε. να πρέπει να λειτουργεί ως μια συγκεντρωτική γραφειοκρατία. Αντίθετα, οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται στο κατάλληλο επίπεδο διακυβέρνησης. Όχι μόνο γιατί έτσι τα εθνικά κοινοβούλια θα αντιληφθούν ότι γίνονται σεβαστά (κάτι που ΔΕΝ αποτελεί αμελητέα διάσταση του όλου ζητήματος), αλλά κυρίως γιατί έτσι θα επιτραπεί στους πολίτες να εμπλακούν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, οι οποίες επηρεάζουν τις ζωές τους και το μέλλον τους.

Τα θέματα, τα οποία ήδη έθεσα, αποκτούν μεγαλύτερη ακόμη βαρύτητα στα πλαίσια της μελλοντικής διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προώθηση της απασχόλησης για αυτούς που είναι ικανοί να εργαστούν και η εξασφάλιση κατάλληλης κοινωνικής προστασίας για αυτούς που δεν είναι ικανοί, εμφανίζεται ως ιδιαίτερη πρόκληση στο νέο αυτό περιβάλλον, ιδιαίτερα αν αναλογισθεί κανείς την προσπάθεια ώστε τα συστήματα κοινωνικής προστασίας να αντεπεξέλθουν σήμερα τις επιπλοκές της γήρανσης του πληθυσμού.

Η κατάλληλη αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων σωστά θεωρείται καταλυτικής σημασίας, όχι μόνο για την μακροπρόθεσμη επιτυχία της διαδικασίας της Λισσαβόνας, αλλά και για τον επιτυχή εκσυγχρονισμό του Ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου και τις προοπτικές ευημερίας των οικονομιών μας.

Αγαπητοί φίλοι,

Οι σημερινοί κίνδυνοι και η αυξημένη αβεβαιότητα του παγκόσμιου περιβάλλοντος καθιστούν ακόμα πιο σημαντική την εστίαση της προσοχής μας στα κύρια θέματα του Εαρινού Συμβουλίου. Οφείλουμε να συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας για την οικοδόμηση μιας ανταγωνιστικής Ευρώπης, ικανής να δημιουργεί περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας για τους πολίτες της, στα πλαίσια μιας διαδικασίας οικονομικής μεγέθυνσης που σέβεται το περιβάλλον.

Είναι γεγονός ότι εν μέσω δυσχερειών δοκιμάζονται οι αληθινές αξίες και προτεραιότητές μας. Τέτοιες δυσκολίες αντιμετωπίζουμε, πράγματι, σήμερα. Πρέπει λοιπόν να ορθώσουμε το ανάστημά μας, να αναλάβουμε τις ευθύνες μας και να πάρουμε τις αποφάσεις εκείνες που θα ακυρώσουν τις αρνητικές επιπτώσεις των γεωπολιτικών εντάσεων στις οικονομίες μας. Είμαι βέβαιος ότι θα αντεπεξέλθουμε στις προκλήσεις αυτές.